

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie VIII./2016
Senát II

Nález:

spisová značka	II. ÚS 527/2015
populárny názov	Odôvodnenie rozhodnutia o predbežnom opatrení
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	19.05.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Predbežné opatrenia s ohľadom na ich charakter nemôžu spravidla zasiahnuť do základných práv alebo slobôd účastníkov konania, lebo rozhodnutia o nich nemusia zodpovedať konečnému meritórnemu rozhodnutiu. Taktiež predbežné rozhodnutia predstavujú opatrenia, trvanie ktorých je obmedzené a môže byť kedykoľvek na návrh zrušené.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne je účastníčkou konania o určenie neplatnosti zmluvy o zriadení vecného bremena medzi žalovaným v 1. rade ako povinným a žalovaným v 2. rade ako oprávneným vedeného Okresným súdom Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“). Spolu so žalobou bol okresnému súdu doručený i návrh na vydanie predbežného opatrenia. Okresný súd uznesením návrhu sťažovateľky na vydanie predbežného opatrenia čiastočne vyhovel a v prevyšujúcej časti návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Proti uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie smerujúce proti zamietavému výroku a žalovaní v 1. a 2. rade podali odvolanie proti výroku, ktorým okresný súd vyhovel návrhu sťažovateľky. Krajský súd napadnutým uznesením zmenil vyhovujúci výrok uznesenia okresného súdu tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, vo vzťahu k zamietavému výroku uznesenie okresného súdu potvrdil a odvolanie žalovaného v 2. rade odmietol.
z odôvodnenia	Posudzovanie podmienok na vydanie či zrušenie predbežného opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) pristupuje k preskúmvaniu sťažnosti, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv predbežným opatrením zdržanlivo, vychádzajúc z právneho názoru, podľa ktorého zásadne nie je oprávnený zasahovať do rozhodnutí všeobecných súdov, ktorými nariaďujú či zrušujú predbežné opatrenia, a to nielen preto, že nie je opravnou inštanciou v rámci sústavy všeobecných súdov, ale aj preto, že ide o také súdne rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností účastníkov konania nezasahuje konečným spôsobom. Ústavný súd meritórne posudzuje predbežné opatrenia zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie, resp. zrušenie pristupuje len za celkom výnimočných okolností.

	<p>Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o predbežných opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu.</p> <p>Bez ohľadu na uvedené ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že aj v konaní o návrhu na vydanie či zrušenie predbežného opatrenia musia byť rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie či zrušenie predbežného opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné súdne rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené.</p> <p>Záver, ku ktorému dospel krajský súd, že „uzavretie zmluvy o zriadení vecného bremena zo žalovaným v 2. rade nemožno jednoznačne považovať za konanie, ktorým by žalovaný v 1. rade znižoval hodnotu svojho majetku“, nemožno podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach posudzovanej veci (vychádzajúc zo skutkového stavu a právneho stavu veci v čase rozhodovania súdu prvého stupňa) považovať za arbitrárny či svojvoľný. V súvislosti s konštatovaním ústavnej akceptovateľnosti uvedeného právneho záveru krajského súdu sa ústavný súd nemôže stotožniť s argumentáciou sťažovateľky o irelevantnosti rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obo 312/94 z 27. októbra 1994, na ktoré poukázal v odôvodnení napadnutého uznesenia krajský súd. Ústavný súd rešpektuje, že je primárnou úlohou všeobecného súdu vykladať zákony a ďalšie právne predpisy, pričom právny názor krajského súdu a jeho závery nemožno v posudzovanej veci považovať za neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by boli založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.</p> <p>Na základe vyššie uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre porušené neboli.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	ÚS SR: IV. ÚS 82/09, IV. ÚS 257/2010
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	predbežné opatrenie

spisová značka	II. ÚS 578/2015
populárny názov	Kasačná záväznosť rozhodnutia dovolacieho súdu
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	01.06.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3</p> <p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p>
analytická právna veta	Ak krajský súd formuluje svoje právne závery nad rámec záväzného právneho názoru dovolacieho súdu a bez primeraného odôvodnenia, ide o právne závery, ktoré možno považovať z ústavného hľadiska za zjavne neodôvodnené.
skutkový stav a základné fakty	Okresný súd uznesením zo dňa 21.6.2010 povolil reštrukturalizáciu dlžníka sťažovateľky. Sťažovateľka si následne v lehote na prihlásenie pohľadávok prihlásila svoju zabezpečenú pohľadávku z titulu poskytnutého úveru. V lehote

	<p>na popieranie pohľadávok bola pohľadávka sťažovateľky ako veriteľka zo strany správcu popretá v celom rozsahu. Sťažovateľka sa v procesnom postavení žalobkyne v konaní pred okresným súdom domáhala proti žalovanej určenia pravosti popretej pohľadávky. Okresný súd rozsudkom žalobu sťažovateľky o určenie popretej pohľadávky zamietol. Následne krajský súd na základe odvolania sťažovateľky rozsudkom rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobe sťažovateľky vyhovel. Uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu bol rozsudok odvolacieho súdu zrušený a vec bola krajskému súdu vrátená na ďalšie konanie. Na základe rozhodnutia dovolacieho súdu následne krajský súd rozsudkom, rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým žalobu sťažovateľky o určenie popretej pohľadávky zamietol, ako vecne správny potvrdil.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Rešpektujúc skutočnosť, že v konaní nasledujúcom po zrušujúcom rozhodnutí dovolacieho súdu odvolací súd v zásade nemá žiadny priestor pre úvahy, či bude, alebo nebude rešpektovať právny názor najvyššieho súdu, ústavný súd v okolnostiach prípadu považuje za zásadne neprijateľný názor odvolacieho súdu v preskúmvanej veci, ktorý celkom neprípustne - len na základe vlastného uváženia (a pritom zjavne extenzívne), vykladá záväzný právny názor najvyššieho súdu zaujatý v predchádzajúcom zrušujúcom (kasačnom) rozhodnutí najvyššieho súdu.</p> <p>Je nesporné, že záväzný právny názor dovolacieho súdu sa v preskúmvanej veci obmedzil len na vyslovenie nemožnosti odvolacieho súdu pri posudzovaní prihlášky sťažovateľky v otázke splatnosti záväzku dlžníka v reštrukturalizačnom konaní vychádzať z analógie legis § 46 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, s čím sa v zásade stotožňuje aj ústavný súd.</p> <p>Reštrukturalizačné konanie je osobitný druh civilného konania, v ktorom si veritelia vymáhajú svoje pohľadávky. Je to špecifické konanie, pretože má aj ďalšie funkcie. Na rozdiel od konkurzu slúži na ozdravenie podnikateľských subjektov, ktorým sa umožňuje zbaviť časti dlhov. Tak ako v iných konaniach, aj v reštrukturalizačnom konaní si musí veriteľ uplatniť svoje právo, ak chce, aby jeho pohľadávka, spravidla jej časť, bola uspokojená. Prihláška pohľadávky veriteľa je tak v podmienkach reštrukturalizácie dlžníka zákonnou formou uplatnenia práva na prístup k súdu, ktoré je imanentnou súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Preto zákon o konkurze a reštrukturalizácii pri reštrukturalizácii neustanovuje ako jej následok „splatnenie“ záväzkov dlžníka (teda pohľadávok veriteľov) tak, ako to je v prípade konkurzu (§ 46 zákona o konkurze a reštrukturalizácii). Uvedené však nespôsobuje zánik oprávnenia veriteľov prihlásiť si pohľadávky do reštrukturalizačného konania. Naopak, z § 120 zákona o konkurze a reštrukturalizácii jednoznačne vyplýva, že v prípade, ak si veriteľ svoju pohľadávku, ktorá mu vznikla v období pred začatím reštrukturalizačného konania, do tohto konania v zákonom ustanovenej lehote neprihlási prihláškou, právo vymáhať nárok z tejto pohľadávky voči dlžníkovi mu v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu zaniká. Za pohľadávky, ktorých neuplatnenie v rámci reštrukturalizačného konania prihláškou zákon nesankcionuje neskoršou nevymáhateľnosťou, zákon o konkurze a reštrukturalizácii pritom považuje len prednostné pohľadávky, ktorých taxatívny výpočet je uvedený v § 120 ods. 2 tohto zákona.</p> <p>Do reštrukturalizácie sa pod sankciou neskoršej nevymáhateľnosti prihlasujú aj pohľadávky, ktorých vznik závisí od splnenia určitej podmienky (podmienené pohľadávky). Pojem podmienka však právna teória i súdna prax jednoznačne charakterizuje ako neznámu, budúcu, možnú, dovolenú a zároveň neistú právnu skutočnosť (pozri § 36 Občianskeho zákonníka), pričom plynutie času tak, ako to v súvislosti s prihlasovaním nespliatných pohľadávok sťažovateľky z jednotlivých mesačných splátok úveru vykladá krajský súd v napadnutom rozsudku, za takúto podmienku podľa názoru ústavného súdu považovať nemožno. Odhliadnuc od uvedeného, pre posúdenie, či mala byť určitá pohľadávka prihlásená ako podmienená, navyše nie je právne relevantné, kedy nastane splatnosť danej pohľadávky, resp. či sa tak stalo pred začatím reštrukturalizačného konania, alebo sa tak stane až po tomto momente. Rozhodný je totiž bez akýchkoľvek pochybností moment vzniku danej pohľadávky, pričom pri pohľadávke z úveru je týmto momentom moment</p>

poskytnutia samotného úveru.

Rozhodujúcim teda podľa názoru ústavného súdu v preskúmvanej veci je to, či a v akom rozsahu vznikol sťažovateľke vymáhateľný nárok vyplývajúci z úverovej zmluvy. Ako vyplýva z tvrdenia sťažovateľky, ale aj z obsahu napadnutého rozsudku krajského súdu, sťažovateľka je nositeľkou hmotného práva, t. j. má voči dlžníkovi pohľadávku. Jej pohľadávka vznikla poskytnutím finančných prostriedkov dlžníkovi na základe úverovej zmluvy z 15. mája 2006 (teda pred začatím reštrukturalizačného konania), pričom dlžník svoj dlh vyplývajúci z úverovej zmluvy uznal vo forme notárskej zápisnice. Túto skutočnosť dlžník nepoprel ani v priebehu súdneho konania o určenie popretej pohľadávky.

Ak teda odvolací súd vykladal povinnosť prihlásenia pohľadávok veriteľa (sťažovateľky) vyplývajúcich z úverovej zmluvy tak, že sa majú prihlásiť len tie úverové nároky veriteľa, ktoré sa týkali splátok splatných do reštrukturalizačného konania, a nesplatené pohľadávky z jednotlivých mesačných splátok si veriteľ mal prihlásiť s uvedením podmienky - plynutia času, a z tohto dôvodu poprel celú prihlásenú pohľadávku sťažovateľky vrátane zabezpečovacieho práva, podľa názoru ústavného súdu neprihliadol bez relevantného dôvodu na aplikáciu ustanovenia § 120 ods. 1 a 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Tento právny záver formuloval krajský súd nad rámec záväzného právneho názoru dovolacieho súdu bez primeraného odôvodnenia, čo ústavný súd považuje za prejav formalistického prístupu k interpretácii relevantných právnych noriem, ktorý má vo svojich dôsledkoch prvky arbitrárnosti, resp. ide o právny záver, ktorý možno považovať z ústavného hľadiska za zjavne neodôvodnený.

Z hľadiska materiálneho chápania ochrany ústavnosti, ktoré ústavný súd preferuje vo svojej rozhodovacej činnosti, bolo v danom prípade potrebné, aby krajský súd presvedčivým spôsobom odôvodnil svoj právny záver a naopak, aby ústavne akceptovateľným spôsobom vyvrátil v danom prípade tiež do úvahy prichádzajúci spôsob interpretácie relevantných právnych noriem, podľa ktorej do reštrukturalizačného konania je potrebné prihlásiť všetky pohľadávky, ktoré vznikli pred začatím reštrukturalizačného konania, a to aj v prípade, že ku dňu povolenia reštrukturalizácie ešte nie sú splatené.

Nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu vo vzťahu k námietkam sťažovateľky treba preto aj s ohľadom na uvedené skutočnosti považovať podľa názoru ústavného súdu za ďalší dôvod na vyslovenie porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Súčasťou uvedených práv je totiž nepochybne aj požiadavka, aby sa príslušný všeobecný súd v konaní právne korektným spôsobom a zrozumiteľne vyrovnal nielen so skutkovými okolnosťami prípadu, ale aj s vlastnými právnymi závermi, ktoré ho, rešpektujúc záväzný právny názor dovolacieho súdu, viedli ku konkrétnemu rozhodnutiu. Podľa názoru ústavného súdu však postup a napadnutý rozsudok krajského súdu uvedené atribúty nespĺňa.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky zaručeného jej čl. 20 ods. 1 ústavy a práva zaručeného jej čl. 1 dodatkového protokolu sa ústavný súd riadil princípom minimalizácie svojich zásahov do právomoci všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti preskúmvané, ktorý vyplýva z jeho subsidiárneho postavenia pri ochrane základných práv a slobôd. Vychádzal pritom v súlade so svojou doterajšou judikatúrou z toho, že v nadväznosti na vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a podľa čl. 36 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a zrušením napadnutého sa otvára priestor na to, aby sa krajský súd sám vyrovnal s ochranou uvedených práv hmotného charakteru.

Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:

Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove porušené boli.

Rozsudok Krajského súdu v Prešove zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Sťažovateľke priznal náhradu trov konania.

	<u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	ÚS SR: IV. ÚS 1/07, IV. ÚS 75/08, I. ÚS 82/07, IV. ÚS 182/07
súvisiace právne predpisy	zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
klúčové slová	konkurz a reštrukturalizácia / vyrovnanie-spyry vyvolané konkurzom (incidenčné) výklad (interpretácia)-ústavne konformný analógia-legis/zákona

spisová značka	II. ÚS 849/2015
populárny názov	Prípustnosť mimoriadneho dovolania
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	15.06.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1
analytická právna veta	Ak sťažovateľka nevyužila možnosť realizovať svoje procesné oprávnenie podať dovolanie proti zmeňujúcemu rozhodnutiu krajského súdu, pričom podanie dovolania bolo spôsobilé podstatne ovplyvniť rozhodnutie v merite veci, najvyšší súd rozhodol správne, keď procesne nepripustil dodatočnú aktivitu generálneho prokurátora, ku ktorej došlo podaním mimoriadneho dovolania podnecovaného žalovanou.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka je účastníčkou konania na strane žalovaného v spore o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci (rozhodnutím colného úradu, ktorým bolo žalobcovi zrušené povolenie na spracovanie denaturovaného liehu na území Slovenskej republiky, ktoré bolo v ďalšom konaní zrušené).</p> <p>Sťažovateľka bola okresným súdom zaviazaná na náhradu škody. V odvolacom konaní bol prvostupňový rozsudok vo veci samej zmenený (sťažovateľka bola zaviazaná na náhradu škody v zmenenom rozsahu). Následne sa sťažovateľka obrátila na generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) s podnetom na podanie mimoriadneho dovolania. Na základe podnetu bolo mimoriadne dovolanie generálnym prokurátorom podané. Podané mimoriadne dovolanie bolo najvyšším súdom odmietnuté ako procesne neprípustné, pretože sťažovateľka vo veci nevyužila dostupný mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie).</p> <p>Sťažovateľka tvrdí, že krajský súd sa ústavne konformným spôsobom nevysporiadal s jej námietkami uvedenými v odvolaní a najvyšší súd arbitrárne posúdil prípustnosť mimoriadneho opravného prostriedku podaného generálnym prokurátorom, keď podané mimoriadne dovolanie vyhodnotil ako procesne neprípustné z dôvodu, že sťažovateľka sama nehájila svoje práva a nepodala vo veci dovolanie. Sťažovateľka na viacerých miestach sťažnosti zdôrazňuje, že zákon jej podanie dovolania neumožňoval.</p>
z odôvodnenia	<p>Ústavný súd z obsahu spisu zistil, že napadnutým rozhodnutím krajského súdu bol prvostupňový rozsudok vo veci samej zmenený (sťažovateľka bola zaviazaná na náhradu škody v zmenenom rozsahu) a vo zvyšku bola žaloba zamietnutá. Z uvedeného vyplýva, že zákon vo veci pripúšťal podať dovolanie. Nemožno prisvedčiť sťažovateľke, že zákon jej podanie dovolania neumožňoval. Ústavný súd sa preto na tomto mieste prikláňa k záveru najvyššieho súdu, podľa ktorého sťažovateľka sama nevyužila procesnú možnosť hájiť svoje práva, ktorú jej zákon ponúkal v § 238 ods. 1 OSP.</p> <p>Na druhej strane je nutné konštatovať, že ustanovenia § 243e OSP a nasl. (úprava mimoriadneho dovolania) ponúkali sťažovateľke taktiež možnosť obrátiť sa s podnetom na podanie mimoriadneho dovolania na generálneho prokurátora. Uvedenú možnosť sťažovateľka aj využila. Mimoriadne dovolanie</p>

	<p>mohol generálny prokurátor vo veci podať v lehote jedného roka od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia (§ 243g OSP).</p> <p>Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zdôraznil (a tiež to podkladá judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva), že účastník konania je povinný vyčerpať všetky dostupné opravné prostriedky až po najvyššiu úroveň do takej miery, do akej je možné predpokladať, že ten-ktorý opravný prostriedok, ktorý má účastník oprávnenie podať, je (aspoň) potenciálne spôsobilý podstatne ovplyvniť rozhodnutie v merite veci. V závere napadnutého rozhodnutia najvyšší súd zhodnotil, že v posudzovanom prípade prebehlo štandardné dvojstupňové konanie, v ktorom mala sťažovateľka možnosť realizovať svoje procesné oprávnenia. Sťažovateľka však nepodala dovolanie proti zmeňujúcemu rozhodnutiu krajského súdu (čo jej zákon umožňoval), pričom podanie dovolania bolo spôsobilé podstatne ovplyvniť rozhodnutie v merite veci. Teda vzhľadom na pasivitu sťažovateľky v konaní najvyšší súd podľa názoru ústavného súdu správne rozhodol, keď procesne nepripustil dodatočnú aktivitu generálneho prokurátora, ku ktorej došlo podaním mimoriadneho dovolania podnecovaného žalovanou. V posudzovanom prípade totiž šlo rýdzo o posúdenie procesnej otázky.</p> <p>V odôvodnení napadnutého rozhodnutia podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo treba považovať mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora za nepripustné, a vysporiadal sa so skutkovou i právnou problematikou posudzovanej veci, a preto ju ústavný súd považoval i z hľadiska ústavných aspektov za dostačujúcu a ústavne relevantnú.</p> <p>Čo sa týka napadnutého rozhodnutia krajského súdu a tvrdenej arbitrárnosti jeho rozhodnutia z dôvodu, že sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu, ústavný súd odkázal na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách.</p> <p>Napadnutým rozhodnutím krajského súdu došlo k zmene rozhodnutia prvostupňového súdu vo veci samej. Zmenu rozhodnutia odôvodnil krajský súd pretrhnutím príčinnej súvislosti pri spôsobení škody v časti uplatneného nároku. Vo zvyšku preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu a so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu sa v celom rozsahu stotožnil. K argumentácii sťažovateľky, ktorou namietala, že výška škody nie je preukázaná len doložením samotných faktúr, krajský súd uviedol, že táto argumentácia nebola v prvostupňovom konaní použitá, a preto jej uplatnenie nemôže byť v odvolacom konaní úspešné. Ústavný súd bol toho názoru, že krajský súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody svojho rozhodnutia a vysporiadal sa so skutkovou i právnou problematikou posudzovanej veci, čo je z hľadiska ústavných aspektov dostačujúce a ústavne relevantné.</p> <p>K námietke sťažovateľky, podľa ktorej krajský súd nesprávne posúdil tú argumentáciu sťažovateľky, podľa ktorej výška škody nie je preukázaná len doložením samotných faktúr, ústavný súd dodáva, že tento záver (a tak isto aj ostatné vytýkané závery) krajského súdu mohla sťažovateľka napadnúť dovolaním, čo však, vyplývajúc z argumentácie v sťažnosti v domnení, že jej to zákon neumožňuje, vedome neurobila. Avšak prípustné dovolanie bolo pri zmeňujúcim rozhodnutí krajského súdu v posudzovanom prípade spôsobilé zabezpečiť nápravu sťažovateľkou vytýkanej vady konania. Za takejto situácie ústavný súd nemá dôvod zasahovať do napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením najvyššieho súdu a rozsudkom krajského súdu porušené nebolo.</u></p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04</p> <p>ESĽP: Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997</p>

a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	judikatúra-zjednocovanie arbitrážnosť dovolanie-prípustnosť generálny prokurátor mimoriadne dovolanie rozhodnutie-výrok subsidiarita dovolanie-nepodanie konanie pred ústavným súdom-vyčerpanie prostriedkov nápravy práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na prístup k súdu

spisová značka	II. ÚS 19/2016
populárny názov	Odlíšné rozhodnutie všeobecného súdu v obdobných veciach
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	15.06.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Protokol č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 12 ods. 4 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 4
analytická právna veta	Súčasťou princípu právnej istoty, vyplývajúceho z čl. 1 ods. 1 ústavy, je požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach, dala rovnaká odpoveď. Ak všeobecný súd rozhodne v obdobných veciach odlišným alebo protichodným spôsobom, bez zdôvodnenia odlišného stanoviska prijatého v takejto obdobnej veci, poruší základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ sa žalobou doručenou okresnému súdu domáhal voči žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 451 Občianskeho zákonníka za užívanie jeho pozemkov bez právneho dôvodu, a to za obdobie od 1. januára 2007 do 31. júla 2009. Rozsudkom okresného súdu z 19. júla 2012 bola žaloba zamietnutá. Na základe odvolania sťažovateľa rozsudkom krajského súdu z 22. októbra 2013 bol rozsudok okresného súdu potvrdený. Napokon uznesením najvyššieho súdu z 26. augusta 2015, ktoré sa stalo právoplatným 17. septembra 2015, bolo dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu odmietnuté.
z odôvodnenia	Sťažovateľ namieta, že ten istý senát krajského súdu rozhodol v dvoch sporoch medzi ním a žalovanou o vydanie bezdôvodného obohatenia získaného v dvoch rôznych časových obdobiach užívaním pozemkov sťažovateľa zo strany žalovanej bez právneho dôvodu právne zásadne odlišným spôsobom, čo je podľa jeho názoru neprípustné. Namieta tiež, že v inom súdnom spore, v ktorom je on žalovaným, terajšia žalovaná (tam žalobkyňa) požadovala zriadenie vecného bremena na oprávnenie prevádzkovať lyžiarsky vleč, keďže nemala uzavretú zmluvu o nájme, avšak v tomto prípade dospel okresný súd k záveru, že zmluva o nájme neexistovala. Krajský súd bol toho názoru, že jeho odlišné rozhodnutia vyplývajú z toho, že išlo o rozdielne skutkové stavy, ktoré si vyžadovali odlišné právne posúdenie. Podľa názoru ústavného súdu možno jednoznačne konštatovať, že skutkové okolnosti vecí riešených okresným súdom v predmetných konaniach sú do takej miery podobné, že indikujú predpoklad zásadne rovnakého hmotnoprávneho posúdenia oboch vecí.

	<p>V oboch prípadoch boli účastníkmi konania tie isté subjekty v rovnakom postavení, pričom sťažovateľ ako žalobca sa v oboch prípadoch domáhal od žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia získaného plnením bez právneho dôvodu tým, že žalovaná podľa tvrdenia sťažovateľa prevádzkovala lyžiarsky vlek na jeho pozemku bez platnej nájomnej zmluvy. Rozdiel v skutkovom stave oboch vecí sa týkal obdobia, za ktoré sa vydanie bezdôvodného obohatenia požadovalo, ako aj výšky požadovanej sumy.</p> <p>Napriek uvedeným zásadným zhodám tentoraz krajský súd k právnemu názoru, podľa ktorého žalobou uplatnený nárok možno priznať len z toho právneho dôvodu, ktorý sťažovateľ uviedol (vydanie bezdôvodného obohatenia). Naproti tomu predtým zaujal stanovisko, podľa ktorého právnou kvalifikáciou sťažovateľa nie je súd viazaný, teda uplatnený nárok môže priznať aj z iného právneho dôvodu (zo zmluvy o nájme).</p> <p>V zásadnej ústavno-právnej rovine platí, že je v rozpore s inštitúciou právneho štátu a v rámci neho s požiadavkou právnej istoty, resp. predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, aby všeobecné súdy rozhodovali v obdobných veciach odlišným, ba až protichodným spôsobom. V každom prípade sa však pri odchýlení od skoršej rozhodovacej praxe vyžaduje cielené zdôvodnenie odlišného stanoviska prijatého v obdobnej otázke.</p> <p>Vychádzajúc zo skutočnosti, že krajský súd sa uvedenými zásadami neriadil, došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Krajský súd v Žiline porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.</u></p> <p><u>Rozsudok Krajského súdu v Žiline zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhovel.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESJP a iných súdov	ÚS SR: II. ÚS 274/2015, II. ÚS 275/2015, I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99, PL. ÚS 36/95
súvisiace právne predpisy	zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov
klúčové slová	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu

spisová značka	II. ÚS 31/2016
populárny názov	Doručovanie procesných vyjadrení protistrane
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	21.07.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Právo účastníkov konania na doručenie procesných vyjadrení ostatných účastníkov je súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie. Prítom nie je podstatné, či podľa názoru všeobecného súdu ide o podanie skutkovo a právne významné alebo bezvýznamné, pretože túto skutočnosť posudzuje výlučne druhý účastník konania. Nedoručením vyjadrenia žalobkyne sťažovateľke v napadnutom dovolacom konaní preto došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru.
skutkový stav a základné fakty	Rozsudkom krajského súdu z 12. februára 2009 bola určená neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej 7. júla 2005. Rozsudkom najvyššieho súdu z 21. júna 2011 bol rozsudok krajského súdu zmenený tak, že žaloba bola zamietnutá. Žalobkyňa bola zaviazaná na náhradu trov konania v prospech

	<p>sťažovateľky vo výške 736,72 €. Proti rozsudku najvyššieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, pričom uznesením najvyššieho súdu z 30. mája 2013 bolo jej dovolanie zamietnuté ako nedôvodné. Na podnet sťažovateľky generálny prokurátor Slovenskej republiky podal proti rozsudku najvyššieho súdu mimoriadne dovolanie, ktorým napadol výšku náhrady trov konania, keďže podľa jeho názoru (zhodného s názorom sťažovateľky) v prípade žaloby o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok je hodnota sporu vyčísliteľná v peniazoch, a preto náhrada trov právneho zastúpenia sťažovateľky advokátom nemala byť vypočítaná na základe § 11 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, ale z hodnoty spornou zmluvou postúpených pohľadávok. Uznesením najvyššieho súdu z 31. júla 2013 bolo konanie o mimoriadnom dovolaní zastavené s tým, že uznesenie najvyššieho súdu z 30. mája 2013 zakladá prekážku veci rozsúdenej pre rozhodovanie o mimoriadnom dovolaní v tej istej veci. Nálezom ústavného súdu č. k. I. ÚS 764/2013-24 z 28. októbra 2014 bolo uznesenie najvyššieho súdu z 31. júla 2013 zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Novým uznesením najvyššieho súdu z 21. mája 2015 bolo mimoriadne dovolanie zamietnuté. Pred vydaním uvedeného uznesenia sťažovateľke nebolo doručené stanovisko žalobkyne k mimoriadnemu dovolaniu. Sťažovateľka týmto stanoviskom žalobkyne nedisponuje ani v súčasnosti. Pritom z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu je nepochybné, že žalobkyňa podala písomné vyjadrenie k mimoriadnemu dovolaniu. Sťažovateľka je presvedčená, že postupom najvyššieho súdu, ktorý jej nedoručil vyjadrenie žalobkyne, došlo k porušeniu jej označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru. Okrem toho sťažovateľka považovala napadnuté uznesenie najvyššieho súdu aj za arbitrárne.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Ústavný súd skonštatoval, že z listinných dôkazov, ktoré mal k dispozícii, je nepochybné, že žalobkyňa podala vyjadrenie k mimoriadnemu dovolaniu, avšak toto vyjadrenie sťažovateľke doručené nebolo.</p> <p>Rovnosť zbrani je inherentným prvkom spravodlivého procesu. Právo na spravodlivý proces zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru zahŕňa právo, aby každá strana občianskeho súdneho konania mala primeranú možnosť brániť svoju záležitosť pred súdom za podmienok, ktoré ju podstatne neznevýhodňujú v pomere k druhej strane.</p> <p>Jedným z prvkov spravodlivého procesu v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru je jeho kontradiktórny charakter. Každá strana musí v zásade mať možnosť nielen predložiť dôkazy a argumenty, ktoré považuje za nutné na to, aby jej požiadavky uspeli, ale aj zoznámiť sa s každým dokladom a pripomienkou predloženou súdu na účely ovplyvnenia jeho rozhodnutia a vyjadriť sa k nim.</p> <p>Súdne rozhodnutie je výsledkom rozhodnutia medzi stranami, z ktorých každá musí mať možnosť vyjadriť sa a popierať požiadavky, dôkazy a argumenty druhej strany. Kontradiktórny spor znamená možnosť strany popierať (contra dicere) požiadavky a argumenty druhej strany a právo na to, aby sa vypočuli jej argumenty a návrhy.</p> <p>Požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali príležitosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi a podanými vyjadreniami a reagovať na ne, sa vzťahuje na konanie o opravných prostriedkoch rovnako, ako aj na konanie pred prvostupňovým súdom, a to bez ohľadu na to, že v podaní neboli uplatnené žiadne nové argumenty.</p> <p>Uvedený postup (nedoručenie vyjadrenia žalobkyne sťažovateľke) sa javí z ústavnoprávneho hľadiska ako neakceptovateľný.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Najvyšší súd Slovenskej republiky porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p>Sťažovateľke priznal náhradu trov konania.</p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP</p>	<p>ESLP: Ankerl c. Švajčiarsko, Mantovanelli c. Francúzsko, Hudáková a ďalší proti Slovenskej republike, Trančíková c. Slovenská republika ÚS SR: I. ÚS 230/03, IV. ÚS 186/09, II. ÚS 18/2013</p>

a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	doručenie, doručovanie trovy konania-náklady konania

spisová značka	II. ÚS 32/2016
populárny názov	Úkony vylúčeného vyšetrovateľa
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	15.06.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 50 ods. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Svedecké výpovede získané v prípravnom konaní zaujatým vyšetrovateľom, ktorý bol v neskoršej fáze vylúčený z konania treba považovať za nezákonné dôkazy.
skutkový stav a základné fakty	Po podaní obžaloby okresný súd rozsudkom z 9. januára 2013 uznal sťažovateľa vinným z prečinu krádeže. Uznesením krajského súdu z 24. novembra 2014 bolo odvolanie sťažovateľa ako nedôvodné zamietnuté. Napokon uznesením najvyššieho súdu z 30. septembra 2015 bolo v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté aj dovolanie sťažovateľa. Podľa názoru sťažovateľa došlo k porušeniu rovnosti strán v dovolacom konaní, lebo písomné vyjadrenia prokurátora a poškodeného k dovolaniu sťažovateľa neboli sťažovateľovi, resp. jeho obhajcovi doručené, v dôsledku čoho nemal možnosť sa k nim vyjadriť, hoci prokurátor a poškodený túto možnosť dostali. Okrem toho okresný súd vykonal dokazovanie aj prečítaním výpovedí dvoch svedkov z prípravného konania, hoci títo boli v prípravnom konaní vypočutí vyšetrovateľom, ktorý bol neskôr pre zaujatosť vylúčený z konania.
z odôvodnenia	Z oznámenia okresného súdu z 25. mája 2016 (v odpovedi na výzvu ústavného súdu) vyplýva, že vyjadrenia prokurátora a poškodeného k dovolaniu sťažovateľa neboli sťažovateľovi, ale ani jeho obhajcovi doručené. Najvyšší súd sa k námietke nedoručenia vyjadrení prokurátora a poškodeného sťažovateľovi, resp. jeho obhajcovi nevyjadril. V súvislosti s namietanou nezákonnosťou výpovedí svedkov v prípravnom konaní poukázal na argumentáciu uvedenú v dovolacom uznesení. Z pohľadu ústavného súdu prichodí predovšetkým zo skutkového hľadiska konštatovať, že z písomných dôkazov, ktoré mal k dispozícii, je nepochybné, že prokurátor a poškodený podali písomné vyjadrenia, ktorými reagovali na dovolanie sťažovateľa. Vyplýva to z uznesenia najvyššieho súdu z 30. septembra 2015. Naopak, z dôkazov nevyplýva, že by boli tieto vyjadrenia v rámci dovolacieho konania poskytnuté sťažovateľovi, resp. jeho obhajcovi s možnosťou zaujať k nim vlastné stanovisko. Pritom obe vyjadrenia sa zaoberali otázkou zákonnosti niektorých svedeckých výpovedí z prípravného konania, ktoré realizoval vyšetrovateľ vylúčený neskôr z konania. Uvedený postup (nedoručenie vyjadrení prokurátora a poškodeného sťažovateľovi, resp. jeho obhajcovi) je v okolnostiach danej veci z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľný. Za dôvodnú treba považovať aj námietku sťažovateľa, ktorý nesúhlasil s použitím svedeckých výpovedí dvoch svedkov z prípravného konania, keďže tieto vykonal neskôr z konania vylúčený vyšetrovateľ. Ústavný súd konštatuje, že svedecké výpovede získané v prípravnom konaní zaujatým vyšetrovateľom, ktorý bol v neskoršej fáze vylúčený z konania, treba považovať za nezákonné dôkazy. To je napokon v súlade aj so stanoviskom, ktoré zaujal najvyšší súd.

	<p>Naproti tomu nemožno sa stotožniť s najvyšším súdom v tom, že aj v prípade neprihliadnutia na tieto výpovede existoval dostatok iných dôkazov preukazujúcich vinu sťažovateľa, keďže tieto výpovede neboli ojedinelými dôkazmi.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd uvedenou úvahou vlastne skúmal správnosť a úplnosť zisteného skutku, hoci podľa výslovného znenia ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku bol takýto jeho postup arbitrárny a z ústavného hľadiska neakceptovateľný.</p> <p>Vychádzajúc z uvedených skutočností, došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Vzhľadom na doterajšie závery už nebolo potrebné, aby sa ústavný súd osobitne zaoberal namietaným porušením čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom a uznesením porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a na rovnosť účastníkov konania podľa č. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.</u></p> <p><u>Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal náhradu trov konania.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	EŠLP: Ankerl c. Švajčiarsko, Mantovanelli c. Francúzsko, Hudáková a ďalší proti Slovenskej republike, Trančíková c. Slovenská republika ÚS SR: I. ÚS 230/03, IV. ÚS 186/09, II. ÚS 18/2013, II. ÚS 148/2014
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	zaujatosť / predpojatosť práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na rovnosť účastníkov v konaní

spisová značka	II. ÚS 262/2016
populárny názov	Väzobne stíhaný obvinený
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	15.06.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Právo obvineného na to, aby orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňovali okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávali dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie, nemôže závisieť od toho, či je obvinený stíhaný väzobne alebo na slobode. Väzobné stíhanie obvineného nemôže mať za následok obmedzenie uvedeného práva s poukazom na povinnosť konať a rozhodovať vo väzobných veciach urýchlene.
skutkový stav a základné fakty	Rozsudkom okresného súdu bol sťažovateľ uznaný vinným z pokračovacieho zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 a ods. 2 písm. a), ako aj § 138 písm. b) Trestného zákona. Bol mu za to uložený trest odňatia slobody vo výmere 42 mesiacov so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a bolo mu uložené aj sexuologické liečenie. Poškodené boli odkázané s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Na základe odvolania sťažovateľa a niektorých poškodených rozsudkom krajského súdu bol rozsudok okresného súdu zrušený vo výroku týkajúcom sa odkázania jednej z poškodených s jej nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie s tým, že krajský súd sám sťažovateľa zaviazal na náhradu škody v prospech poškodenej, pričom odvolanie sťažovateľa zamietol. Uznesením najvyššieho súdu bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa proti

	rozsudkom krajského súdu a okresného súdu.
z odôvodnenia	<p>Z vyjadrenia predsedníčky najvyššieho súdu, ako aj z pripojeného vyjadrenia predsedníčky senátu najvyššieho vyplýva, že najvyšší súd pôvodne plánoval rozhodnúť o dovolaní sťažovateľa na neverejnom zasadnutí 24. júna 2015. Referujúca sudkyňa 22. júna 2015 vypracovala pracovnú verziu zamýšľaného rozhodnutia. Sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu doručil najvyššiemu súdu doplnenie dovolania, ktorým dôvody podaného dovolania rozšíril o písm. e) a g) § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Namietal, že vo veci konal neoprávnený orgán (inšpekčná služba) a že rozhodnutia všeobecných súdov sú založené na nezákonne vykonaných dôkazoch. Na najvyššom súde v tom čase existovali rozdielne stanoviská trestných senátov na zákonosť pôsobenia inšpekčnej služby a táto nejednotnosť v rozhodovaní mala byť odstránená prijatím stanoviska na mimoriadnom zasadnutí trestnoprávneho kolégia, ktoré sa malo konať v septembri 2015. Z uvedeného dôvodu bolo rozhodovanie o dovolaní sťažovateľa odročené na čas po prijatí stanoviska trestnoprávneho kolégia. Následne bol termín neverejného zasadnutia vo veci určený na 28. október 2015. Referujúca sudkyňa vypracovala pracovnú verziu – návrh zamýšľaného rozhodnutia 6. októbra 2015. Zo sťažnosti vyplýva, že za závažné porušenie práv sťažovateľa treba považovať skutočnosť, že najvyšší súd nedal odpoveď na podanie sťažovateľa z 29. júna 2015 označené ako doplnenie dovolania, touto časťou dovolania sa vôbec nezaoberal, a preto je nielen arbitrárne, ale aj nezlučiteľné s § 1 a § 2 Trestného poriadku, ako aj s čl. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy. Po preverení situácie predsedníčka senátu najvyššieho súdu zo zberného spisu zistila, že tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého sa najvyšší súd nezaoberal skutočnosťami uvádzanými v doplnení dovolania, je síce na základe jemu doručeného rozhodnutia pochopiteľné, avšak v skutočnosti nepravdivé. Podanie sťažovateľa bolo najvyššiemu súdu doručené faxom 29. júna 2015 a poštou 1. júla 2015. Hneď v deň doručenia podania dala referujúca sudkyňa pokyn trestnej kancelárii, aby táto podanie doručila na vedomie a prípadne na vyjadrenie prokurátorovi a poškodeným. V zápisnici o neverejnom zasadnutí je uvedené, že bolo okrem iného oboznámené dovolanie sťažovateľa, pričom sa tým malo na myslí dovolanie ako celok, teda aj doplnenie dovolania. Referujúca sudkyňa podala na neverejnom zasadnutí správu o stave veci, teda podala informáciu o celom spise, t. j. o všetkých písomnostiach významných pre rozhodnutie. Z obsahu návrhu rozhodnutia vypracovaného 6. októbra 2015 vyplýva, že najvyšší súd sa na strane 6, 13 a 14 návrhu rozhodnutia podrobne a dôsledne zaoberal aj skutočnosťami namietanými sťažovateľom v doplnení dovolania. Treba priznať, že administratívnou chybou sa stalo, že okrem iných aj sťažovateľovi bolo doručované rozhodnutie vypracované pôvodne na termín neverejného zasadnutia určeného na 24. jún 2015.</p> <p>Najvyšší súd nepopiera, že uznesenie doručené sťažovateľovi a jeho obhajcovi sa argumentáciou vyplývajúcou z doplnenia dovolania nezaoberalo, pretože administratívnou chybou bola doručená nesprávna (skoršia) verzia uznesenia. K namietanému odmietnutiu doplnenia dokazovania sa najvyšší súd nevyjadril.</p> <p>V súvislosti s námietkou, podľa ktorej sa najvyšší súd v odôvodnení uznesenia vôbec nezaoberal doplnením dovolania, treba zo skutkového hľadiska považovať medzi účastníkmi konania za nesporné, že z doručeného uznesenia najvyššieho súdu existencia doplnenia dovolania, resp. v nej obsiahnutá ďalšia argumentácia vôbec nevyplýva.</p> <p>Hlavným argumentom, ktorý sťažovateľ v doplnení dovolania uplatnil, bolo tvrdenie, podľa ktorého v prípravnom konaní trestné stíhanie viedla, resp. vec vyšetrovala inšpekcia, hoci na to nemá právomoc, keďže nie je súčasťou Policajného zboru. Sťažovateľ pritom poukázal na precedentné rozhodnutie najvyššieho súdu v uvedenom zmysle.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu nemožno pochybovať o tom, že uvedená námietka má význam pre rozhodnutie. Nakoniec rovnakého názoru bol očividne aj najvyšší súd, ktorý sa rozhodol vyčkat' na stanovisko trestnoprávneho kolégia, ktoré sa malo otázkou zaoberať.</p> <p>Za uvedeného stavu najvyšší súd porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s nevysporiadaním sa s doplnením dovolania.</p>

	<p>V súvislosti s námietkou sťažovateľa, podľa ktorej nebolo možné odmietnuť doplnenie dokazovania skúmaním komunikácie na sociálnej sieti prostredníctvom medzinárodného dožiadania len preto, že trestná vec sa riešila väzobne a že by to znamenalo predĺženie prípravného konania, poukazuje ústavný súd na výslovné konštatovanie najvyššieho súdu v jeho uznesení, podľa ktorého komunikácia medzi sťažovateľom a poškodenou prebiehala len prostredníctvom sociálnej siete Facebook a Azet, pričom spoločnosť prevádzkujúca Facebook sídli v USA a právna pomoc týkajúca sa získania údajov z jej databázy by trvala neprimerane dlho a spôsobila by v tejto väzobne riešenej veci neprimerané prieťahy a nedodržanie lehoty trvania väzby. Najvyšší súd k tomu dodal, že z tohto dôvodu dozorová prokurátorka rozhodla, že žiadosť o právnu pomoc justičnému orgánu USA nebude podaná, pretože boli zabezpečené aj iné dôkazy, ktoré sťažovateľa zo skutku, ktorý sa mu kládol za vinu, usvedčovali.</p> <p>Z použitej argumentácie najvyššieho súdu vyplýva, že podľa jeho názoru (zhodného s názorom prokurátora) v prípade neväzobného stíhania sťažovateľa prichádzalo do úvahy preverovať jeho obhajobu aj prostredníctvom dožiadania adresovaného príslušným justičným orgánom USA, avšak vzhľadom na časovú náročnosť takéhoto úkonu pri väzobnom stíhaní to, vychádzajúc z prípustnej dĺžky obmedzenia osobnej slobody väzbou, nebolo možné.</p> <p>Podľa presvedčenia ústavného súdu právo obvineného na to, aby orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňovali okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávali dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie, nemôže závisieť od toho, či je obvinený stíhaný väzobne alebo na slobode. Väzobné stíhanie obvineného nemôže mať za následok obmedzenie uvedeného práva s poukazom na povinnosť konať a rozhodovať vo väzobných veciach s osobitnou starostlivosťou a urýchlením.</p> <p>Z uvedených dôvodov došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj v súvislosti s odôvodnením nevyžiadania údajov z databázy sociálnej siete Facebook a Azet.</p> <p>Na základe vyššie uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom v konaní ako aj uznesením porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEK a iných súdov</p>	<p>ESEK: Kraska c. Švajčiarsko ÚS SR: II. ÚS 417/2014</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov</p>
<p>klúčové slová</p>	<p>väzba-väzba v prípravnom konaní práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu rozhodnutie-vyhotovenie rozhodnutia</p>

Uznesenie:

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 356/2016</p>
<p>populárny názov</p>	<p>Neukončené trestné konanie</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lajos Mészáros</p>
<p>druh konania</p>	<p>konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>26.04.2016</p>
<p>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</p>	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 10</p>

	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	V prebiehajúcom trestnom konaní, resp. v konaní, ktoré bolo iba začaté, možno i prípadné protiústavné procesné vady napraviť v rámci celého konania obvyklým a zákonom predvídateľným spôsobom, a to predovšetkým samotnými všeobecnými súdmi. Ingerenciu ústavného súdu do rozhodovania orgánov činných v trestnom konaní je preto v prípravnom trestnom konaní potrebné považovať, azda s výnimkou úplne mimoriadnej situácie, za neprípustnú.
skutkový stav a základné fakty	<p>Uznesením vyšetrovateľky Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protikorupčnej jednotky, expozitúry Bratislava bolo proti sťažovateľovi vznesené obvinenie pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 122 ods. 2 písm. a) Trestného zákona.</p> <p>Uznesením okresnej prokuratúry bola sťažnosť podaná sťažovateľom proti uzneseniu vyšetrovateľa zamietnutá ako nedôvodná.</p> <p>Sťažovateľ návrhom požiadal generálnu prokuratúru o zrušenie už označeného právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia postupom podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku.</p> <p>Prípisom generálnej prokuratúry bolo právnomu zástupcovi sťažovateľa oznámené, že neboli zistené dôvody na zrušenie napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry v spojení s uznesením vyšetrovateľa.</p> <p>Sťažovateľ považoval za podstatné, že poškodený verejne v online diskusii denníka „Plus 1 deň“ na otázku čitateľa, či sa podrobí testu na zistenie prítomnosti omamných a psychotropných látok v jeho tele, odpovedal, že kedykoľvek sa podrobí, keď ho o to ktokoľvek požiada. Následne sťažovateľ ako novinár zaslal inkriminovaný mail, v ktorom poškodeného žiadal o to, aby sa podrobil testu na zistenie prítomnosti omamných a psychotropných látok. Súčasne adresoval predsedovi vlády Slovenskej republiky otázku, či si myslí, že výkon funkcie ministra je zlučiteľný s užívaním omamných a psychotropných látok.</p> <p>Poškodený sa testu dobrovoľne nepodrobil, ale podal trestné oznámenie na sťažovateľa ako novinára pre prečin ohovárania.</p>
z odôvodnenia	<p>Ústavný súd konštantne veľmi citlivo vníma zásahy do slobody prejavu. Ústavný súd vytváral túto judikatúru na pôdoryse súkromného aj správneho práva. Ľudsko-právne delikátne prostredie práva trestného však nie je v tomto smere kultivované judikatórne a ani teoreticky. Ústavný súd aj s ohľadom na skutočnosť, že sťažovateľ nie je stíhaný väzobne, poukázal na to, že v prvom rade sú povolané ochraňovať slobodu a férovosť všeobecné súdy a taktiež, že predmetná vec je príležitosť na rozvoj judikatúry k skutkovej podstate ohovárania, a to zvlášť v situácii, keď sťažovateľovo správanie vykazuje znaky strategickej litigácie. Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť ako neprípustnú, pretože v sťažovateľovej veci prebieha neukončené súdne trestné konanie, a tak má ešte účinné právne prostriedky nápravy na ochranu slobody prejavu.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu je už teraz zrejmé, že pri konečnom hodnotení veci bude potrebné vysporiadať sa s viacerými závažnými okolnosťami, ktoré sú pre posudzovanie zásahov do slobody prejavu relevantné a rozhodujúce. Nanajvýš neutrálne ústavný súd uvažuje, že je relevantné posúdiť, či veta „<i>Naše informácie, že užívate omamné a psychotropné látky sú zatiaľ overené z troch zdrojov.</i>“ vôbec môže byť v kontexte veci testovaná kritériom pravdivosti, zvlášť z perspektívy subsidiarity trestného práva a z perspektívy, že skutok mal smerovať proti verejnému činiteľovi a nositeľovi moci. Bude potrebné zvážiť aj tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého poškodený verejne v <i>on-line</i> diskusii na otázku čitateľa, či sa podrobí testu na zistenie prítomnosti omamných a psychotropných látok v jeho tele, odpovedal, že sa testu kedykoľvek podrobí, keď ho o to ktokoľvek požiada, čo by znamenalo, že samotný poškodený sa pripojil v tejto otázke k verejnej diskusii, pričom sťažovateľ ako novinár v nej pokračoval v duchu toho, čo poškodený sám prisľúbil.</p> <p>Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených. V prebiehajúcom trestnom konaní, resp. v konaní, ktoré bolo iba začaté, možno i prípadné protiústavné procesné vady napraviť v rámci celého konania obvyklým a zákonom predvídateľným spôsobom, a to predovšetkým</p>

	<p>samotnými všeobecnými súdmi. Ingerenciu ústavného súdu do rozhodovania orgánov činných v trestnom konaní je preto v prípravnom trestnom konaní potrebné považovať, azda s výnimkou úplne mimoriadnej situácie, za neprípustnú. Spravidla teda, až po právoplatnom skončení trestného konania možno na ústavnom súde namietat' také pochybenia verejnej moci, ktoré neboli odstránené v jeho dovtedajšom priebehu a ktoré mohli vo svojich dôsledkoch spôsobiť porušenie práv a slobôd.</p> <p>Ústavný súd musí z uvedených dôvodov sťažnosť odmietnuť ako neprípustnú, pretože v sťažovateľovej veci prebieha neukončené súdne trestné konanie, a po rozhodnutí všeobecných súdov je ústavný súd pripravený posúdiť ústavnosť ich rozhodnutí. (Ústavný súd doručí uznesenie aj okresnému súdu)</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	<p>ÚS SR: II. ÚS 191/2015, III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07</p> <p>EŠLP: Lingens v. Rakúsko</p>
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	trestné konanie

spisová značka	II. ÚS 478/2016
populárny názov	Osobné údaje verejných funkcionárov
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	15.06.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 22 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1</p> <p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 10 ods. 3</p> <p>Charta základných práv Európskej únie čl. 8 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p>
analytická právna veta	<p>To, či je konkrétna osoba zastávajúca vedúci post v rámci štátnej správy verejným funkcionárom, nevyplýva iba z jeho označenia a zahrnutia do výpočtu subjektov, na ktoré sa vzťahuje ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov, ale aj z charakteru právomocí a kompetencií, ktoré mu príslušný osobitný zákon ako vedúcemu predstaviteľovi orgánu štátnej správy zveruje, nemožno pritom opomenúť ani spôsob jeho ustanovovania do vedúcej (riadiacej) funkcie a ani samotný charakter úloh zverených zákonom orgánu štátnej správy, ktorého vedúcu funkciu dotknutá fyzická osoba zastáva. Podľa týchto kritérií je verejným funkcionárom aj predseda Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Krajský súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu sťažovateľa proti Úradu na ochranu osobných údajov. Podľa právneho názoru krajského súdu osobné údaje, ochrany ktorých sa sťažovateľ domáhal, boli v súlade so zákonom zverejnené v rámci informovania verejnosti o priebehu rokovania výboru Národnej rady Slovenskej republiky na portáli www.nrsr.sk, a išlo teda o zverejnenú informáciu. Sťažovateľ ako predseda orgánu štátnej správy (predseda Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí) vymenovaný do funkcie vládou Slovenskej republiky je verejným funkcionárom a z tohto titulu je povinný strpieť zverejnenie svojich osobných údajov v rozsahu: meno, priezvisko, titul, funkcia. Sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku krajského súdu odvolanie. O podanom odvolaní rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom, ktorým potvrdil napadnutý rozsudok krajského súdu.</p>
z odôvodnenia	<p>Ústavný súd zastáva obdobný právny názor, ako prezentoval najvyšší súd, a síce že sťažovateľ ako predseda Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí bol v čase výkonu tejto funkcie verejným funkcionárom. Podľa ústavného súdu je funkcia predsedu Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí funkciou verejnou, a to najmä vzhľadom na spôsob ustanovovania konkrétnej osoby do funkcie predsedu</p>

	<p>(vymenovanie vládou, limitované funkčné obdobie) a jeho kompetencie, ako aj vzhľadom na postavenie a úlohy Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí (orgán štátnej správy, rozpočtová organizácia napojená na rozpočet Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky), ktoré mu vyplývajú zo zákona č. 474/2005 Z. z.</p> <p>Čo sa týka zverejňovania správy o štátnej politike vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí a o poskytnutej štátnej podpore Slovákom žijúcim v zahraničí (ďalej aj „správa“) zverejnenej na internetových stránkach vlády (o ktorej vláda rokovala 22. 8. 2012), vychádzajúcej z obdobného vyhlásenia (uznesenia) zverejneného na stránkach národnej rady z titulu rokovania príslušného výboru národnej rady 7. februára 2012, ústavný súd konštatuje, že vláda (i národná rada) si zverejnením správy (resp. príslušných uznesení, ktoré obsahovali dotknutý text správy) plnila povinnosti vyplývajúce jej jednak zo zákona o slobode informácií a zákona č. 474/2005 Z. z. (porov. § 3 ods. 2 tohto zákona), ale aj z čl. 26 ods. 1 a 5 ústavy. Uvedenie mena a priezviska a funkcie sťažovateľa v citovanej správe bolo zároveň v súlade s požiadavkami kladenými na ochranu osobných údajov podľa v tom čase platného a účinného § 7 ods. 3 zákona č. 428/2002 Z. z. v spojení s § 9 ods. 3 zákona o slobode informácií. Neobstojí ani námietka, že k zverejneniu mena a priezviska sťažovateľa došlo v čase, kedy tento nezastával funkciu predsedu Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí, keďže správa sa týkala obdobia (rok 2011), kedy sťažovateľ predsedom Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí bol (sťažovateľ bol predsedom Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí od 10. 2. 2011 do 9. 5. 2012, kedy bol z funkcie predsedu Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí odvolaný).</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	SD EÚ: Wachauf, ECLI:EU:C:1989:321 ÚS SR: I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02
súvisiace právne predpisy	ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov
klúčové slová	verejná funkcia informácie-vyhľadávanie a šírenie správne súdnictvo osobné údaje-ochrana osobných údajov

spisová značka	II. ÚS 603/2016
populárny názov	Vecné skúmanie argumentácie sťažovateľa
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	21.07.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 3 písm. b Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 3 písm. c Ústava Slovenskej republiky čl. 50 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 3 písm. a Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 3 písm. d
analytická právna veta	Za situácie, keď najvyšší súd sa vecnou stránkou argumentácie sťažovateľa (vo vzťahu k uvádzaným dôvodom dovolania) vzhľadom na aplikáciu ustanovenia § 371 ods. 4 Trestného poriadku vôbec nezaoberal, nemohol uplatnené dôvody dovolania vecne skúmať ani ústavný súd, pretože podaná sťažnosť smerovala len proti dovolaciemu uzneseniu najvyššieho súdu. Prípadné vecné skúmanie sťažovateľovej argumentácie zo strany ústavného súdu by eventuálne mohlo prichádzať do úvahy v prípade, keby sťažovateľ napadol v konaní pred ústavným súdom aj odvolací rozsudok krajského súdu (alebo len odvolací rozsudok krajského súdu), čo sa však nestalo.
skutkový stav a základné fakty	Rozsudkom krajského súdu bol sťažovateľ po zrušení prvostupňového rozsudku v rámci odvolacieho konania uznaný vinným zo zločinu ublíženia na zdraví

	<p>v spolupáchateľstve v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1, § 20 a § 155 ods. 1 Trestného zákona a bol mu za to uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere šesť rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia, ako aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní štyroch rokov.</p> <p>Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré odôvodnil jednak tým, že zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu, ďalej že rozsudok bol založený na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a že rozsudok bol založený na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.</p> <p>Napádaným uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté. Podstata záveru najvyššieho súdu spočívala v tom, že sťažovateľ uvedené pochybenia nenamietal už v konaní pred okresným súdom a krajským súdom, ale až v dovolacom konaní.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Sťažovateľ v podanej sťažnosti (rovnako, ako aj predtým v dovolaní) uviedol, že si uvedomuje existenciu ustanovenia § 371 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého ním namietané dôvody dovolania nemožno použiť, ak namietané okolnosti mu boli známe už v pôvodnom konaní a on ich nenamietal najneskôr v konaní pred odvolacím súdom. Vychádzal však z toho, že krajský súd zrušil rozsudok okresného súdu tak vo výroku o vine, ako aj vo výroku o treste a sám uznal sťažovateľa vinným a uložil mu trest. Vzhľadom na túto skutočnosť (teda že o vine a treste rozhodoval v jeho prípade odvolací súd vlastným výrokom) bol sťažovateľ toho názoru, že na jeho vec prichodí aplikovať už judikované stanovisko najvyššieho súdu vyplývajúce z jeho uznesenia sp. zn. 4 Tdo 47/2014 zo 14. júla 2015, podľa ktorého na splnení požiadavky podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku nemožno trvať, ak k postupu namietanému v dovolaní došlo v konaní, resp. v rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorého nezákonnosť je napadnuteľná až po právoplatnom skončení trestného stíhania s tým, že trvanie na splnení požiadavky podľa uvedeného ustanovenia by v takomto prípade znamenalo reálne odňatie možnosti obvineného uplatniť svoje práva v dovolacom konaní bez toho, aby mal možnosť to ovplyvniť.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu treba argumentáciu najvyššieho súdu v daných súvislostiach považovať za dostatočnú, ucelenú a presvedčivú. Argumentácia najvyššieho súdu nejaví známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti. Samotná skutočnosť, že sťažovateľ má na vec odlišný názor, nemôže bez ďalšieho znamenať porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru.</p> <p>Z pohľadu ústavného súdu treba predovšetkým konštatovať, že najvyšší súd sa vôbec nezaoberal vecnou opodstatnenosťou sťažovateľom uplatnených dovolacích dôvodov, pretože vychádzal vo svojich úvahách z toho, že dôvody dovolania použité sťažovateľom nemožno použiť vzhľadom na ustanovenie § 371 ods. 4 Trestného poriadku. Pritom dôsledne aplikoval zásadné tézy vyplývajúce zo skoršieho (precedentného) uznesenia sp. zn. 4 Tdo 47/2014 zo 14. júla 2015. Toto zásadné stanovisko najvyššieho súdu logicky vychádza z toho, že ak k namietanému pochybeniu uplatňovanému ako niektorý dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Trestného poriadku došlo v štádiu odvolacieho konania, resp. je následkom nesprávneho postupu alebo rozhodnutia odvolacieho súdu, potom ustanovenie § 371 ods. 4 Trestného poriadku nemožno uplatniť, lebo obvinený by v takom prípade bol zbavený práva brániť sa v dovolacom konaní proti pochybeniam, ku ktorým došlo v odvolacom konaní. V tejto súvislosti najvyšší súd podrobne zdôvodnil, prečo podľa jeho názoru k pochybeniam namietaným sťažovateľom nedošlo v odvolacom konaní, ale už v prvostupňovom konaní, resp. v prípravnom konaní. Podľa názoru najvyššieho súdu je to dané tým, že krajský súd považoval prvostupňovým súdom zistený skutkový stav za správny a úplný a v nijakom smere doň nezasiahol (žiadne dokazovanie nevykonával). Prvostupňovým súdom zistený skutkový stav iba odlišne právne kvalifikoval.</p> <p>Treba konštatovať, že s uvedenou podrobnou argumentáciou najvyššieho súdu sa sťažovateľ v podanej sťažnosti vysporiadal len celkom všeobecne a povrchno, keď ju označil za arbitrárnu, ako aj za extrémny výkladový formalizmus. Inak v konkrétnej rovine sa s jednotlivými argumentmi najvyššieho súdu nezaoberal, a teda s nimi ani nepolemizoval.</p>

	Nie je úlohou ústavného súdu „dotvárať“ prípadné možné argumenty, ktorými by sa dalo čeliť názorom najvyššieho súdu, pretože podanie ucelenej a konkrétnej argumentácie je úlohou sťažovateľa, ktorý je na tento účel povinne zastúpený advokátom ako kvalifikovaným právnym zástupcom. Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	NS SR: 4 Tdo 47/2014 zo 14. júla 2015
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	dovolanie

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.